

STATUTI SRPSKE BANKE U ZAGREBU

SADRZAJ:

- I. Cilj.
- II. Firma i pecat
- III. Poslovni jezik.
- IV. Sediste.
- V. Trajanje Srpske Banke.
- VI. Kapital.
- VII. Akcije i akcionari.
- VIII. Poslovi Srpske Banke.
- IX. Organi Srpske Banke.
 - Skupstina
 - Pocasni predsednik
 - Upravni odbor
- X. Duznosti upravnog odbora.
 - Nadzorni odbor
- XI. Bilans.
- XII. Podela dobiti i rezervni fond.
- XIII. O likvidaciji.
- XIV. Opste odredbe.
- XV. Hipotekarni poslovi sa zaloznicama.

S T A T U T I
SRPSKE BANKE U ZAGREBU
OSNOVANA 1895. GODINE

I.

CILJ.

Clan 1.

Srpska Banka osniva se kao akcionarsko drustvo sa zadatkom da prima na priplod kapitale, i da organizovanim kreditom prema propisima ovih statuta priticke svakom privredniku i poduzetniku, kome je kapital potreban.

II.

FIRMA I PECAT.

Clan 2.

Banka nosi ime "Srpska Banka deonicarsko drustvo" ili "Banque Serb Societe Anonyme" ili "Serbische Bank Actien Gesellschaft" ili "Szerb Bank reszvenutarsasag" i pod tim je imenom protokolisana.

Na potpis firme ovlasцени su:

- a. Clanovi Upravnog odbora;
- b. Lica koje upravni odbor na potpis firme narocito ovlasti.

Firmu Banke potpisuju kolektivno dvojica na to ovlasцениh. Kod glavne nastane (centrale) mora jedan od potpisnika biti clan upravnog odbora.

Lica ovlastena po upravnom odboru na potpis firme kod filijale ili agenture mogu firmirati samo onu filijalu ili agenturu, za koju su ovlasteni (vidi clan 39. tacka 2.).

Ovlastena lica stavljaju svoje potpise ispod napisane, stampane ili zigom (stambiljom) obelezene firme drustva.

Pecat Banke je u sredini izrezana godina "1895" a naokolo natpis: "Srpska Banka u Zagrebu - Banque Serb a Zagreb".

III.

POSLOVNI JEZIK.

Clan 3.

Poslovni je jezik Srpske Banke srpski s cirilicom.

IV.

SEDISTE.

Clan 4.

Sediste je Srpske Banke u Zagrebu.

No, moze prema potrebi i odluci upravnog odbora otvarati filijale ili agenture i na drugim mestima

V.

TRAJENJE SRPSKE BANKE.

Clan 5.

Trajanje Srpske Banke utvrđuje se na 100 godina.

Ono se racuna od dana sudskog protokolisanja firme.

Ali Banka moze i posle 100 godina produziti rad ako redovna skupstina u 98. ili 99. godini njenog rada ne odluci, da Banka prestane.

Pre tog roka Banka moze prestati samo u slucajevima predvidjenim u clanu 70. ovih statuta.

VI.

KAPITAL.

Clan 6.

Osnovni kapital Srpske Banke je 40,500,000 dinara. On se deli na 540,000 akcija po 75 dinara.

Uplata se ima poloziti na poziv upravnog odbora prema propisu clana 9. ovih statuta.

Clan 7.

Akcije Srpske Banke izdaju se u jedinicama i u peticama (pet akcija ujedno) i u komadima po dvadeset i pet akcija ujedno, a mogu se izdati po potrebi i u polovinama i u petinama.

Clan 8.

Osnovni kapital Srpske Banke moze se povesiti izdanjem novih akcija.

Koliko ce se kad novih akcija izdati, kao i uslove za nove emisije akcija zakljucice glavna skupstina na predlog upravnog odbora.

Nove akcije, koje se budu izdavale ponudice se pod uslovima koje odredi glavna skupstina prvenstveno akcionarima Srpske Banke. Od ovoga pravila moze se odustati u slucajevima, kad se Srpska Banka sjedini ili stupi u tesnji odnosaj sa drugim kojim drustvom ili ako u sebe primi koje drugo drustvo, te usled toga emitira nove akcije.

Clan 9.

Ko do akcionara na prvi poziv uprave, koji se ima oglasiti prema propisu & 170. trg. zakona. ne polozi do odredjenog roka uplatu za koju se poziva, platice za zadocnjenje 6% na nepolozenu sumu od roka do dana uplate. No ko ne polozi prenebregnutu uplatu ni za 30 dana posle gornjeg roka, gubi upisom steceno pravo i do tada polozene uplate.

Na mesto unistenih akcija izdaju se nove i izlazu se javnoj prodaji.

Clan 10.

Propale uplate od ponistenih akcija i visak, koji se preko uplacene vrednosti dobije za prodate nove akcije, unosi se u

rezervni fond.

VII.

AKCIJE I AKCIONARI.

Clan 11.

Akcije Srpske Banke u Zagrebu glase na ime. Kuponi ovih akcija glase na donosioca.

Clan 12.

Akcionar je samo onaj koji je upisan u knjigu akcionara Srpske Banke.

Akcije se mogu preneti i na drugoga u knjigu akcionara samo onda, kad to upravni odbor resi na pismeni zahtev molioca.

Za ovu odluku potrebno je da glasaju 3/4 prisutnih clanova upravnog odbora.

Odbor nije duzan ispitati zakonitost poseda i istinitost potpisa.

Glasanje je tajno.

Za prenos akcija placa onaj, na koga se akcije prenose, pored drzavne takse jos i 1 dinar za svaku akciju u korist penzionog cinovnickog fonda ove Banke.

Akcije, koje se prenesu na drugog u toku poslednja 3 meseca pre objave saziva skupstine, ne daju akcionaru pravo glasa na toj skupstini.

Clan 13.

Akcionar moze licno ili po opunomoceniku upotrebiti pravo, koje mu ovi statuti daju. Punomocenik moze biti samo akcionar i moze zastupati samo jednog akcionara. Korporacije i maloljetnike zastupaju njihovi zakoniti zastupnici. Suprug koji je akcionar, moze zastupati svoju suprugu ako je ona akcionar, i to sa njenom punomoci.

Clan 14.

Svaka akcija ucestvuje u imanju i dobiti Banke srazmerno kapitalu, koji predstavlja.

Clan 15.

Banka je odgovorna celim svojim imanjem i rezervnim fondom za obaveze svoje prema trecim licima.

{I cascu svojih deonicara.}

VII.

POSLOVI SRPSKE BANKE.

Clan 16.

Banka radi ove poslove:

1. prima novac na stednju i priplod na ulozene knjizice, kasene liste i tekuće racune;
2. eskontuje i reeskontuje menice, varante, izvucene obveznice, lozove i kupone;
3. izdaje zajmove na robu, zlato, srebro, dragocenosti i papire od vrednosti, koje uprava bancina za sigurne pronadje;
4. daje zajmove na nekretnosti za pupilarnu sigurnost privatnicima, opstinama i korporacijama i s tim u vezi izdaje zaloznice (vidi XV. odeljak ovih statuta);
5. vrsi kupovinu i prodaju papira od vrednosti, te viza i valuta za svoj i tudj racun;
6. radi sve bankarske i menjacke poslove i prima depozite na cuvanje i rukovanje;
7. osniva, posreduje i ucestvuje kod trgovackih, idustrijskih i drugih raznih privrednih i zemljoradnickih udruzenja i poduzeca.

Clan 17.

Kad ce koji od ovih poslova poceti, i kad ce jedan ili drugi od tih poslova prestati, resava upravni odbor.

Clan 18.

Srpska Banka nesme kupovati svoje akcije niti davati zajmove na njih.

IX.

ORGANI SRPSKE BANKE.

A. SKUPSTINA.

Clan 19.

Sva prava koja akcionarima pripadaju u pogledu bancinih poslova, izvršuje ukupnost akcionara u glavnoj skupštini.

Skupština je redovna, glavna ili vanredna.

Clan 20.

Redovna glavna skupština saziva se svake godine u prvoj polovici kalendarske godine. Saziv ove skupštine mora se obznaniti najmanje 10 dana pre sastanka. U sazivu mora se tačno oznaciti dan, mesto, vreme sastanka i dnevni red poslova o kojima će se rasavati (Cl. 33.).

Clan 21.

Akcionari koji žele učestvovati na glavnoj skupštini imaju najkasnije tri dana pre skupštine deponovati svoje akcije sa kuponima kod uprave ove banke ili kod zavoda, koje uprava u pozivu na skupštinu naznači.

Na akcionarima izvan Zagreba dozvoljeno je radi olaksice, najkasnije 3 dana pre glavne skupštine da prijave svoje akcije upravi Banke, u kome slučaju imaju prijavljene akcije sobom doneti, kad budu dolazili na glavnu skupštinu, te ih tom prilikom deponovati.

Za deponovane akcije dobijaju potvrdu, koja im služi kao legitimaciona karta za ulaz na skupštinu.

Clan 22

Vanredna skupština saziva se svagda kad to resi upravni ili nadzorni odbor, ili kad zahtevaju jedan ili više akcionara koji predstavljaju najmanje deseti deo osnovne glavnice. U pozivu se mora svagda oznaciti pitanje, radi koga se saziva vanredna skupština.

Ako se u slučaju kad se skupština saziva na zahtev akcionara ne skupi na prvi poziv dovoljan broj akcionara za resavanje, onda se ne može po drugi put u istoj godini vanredna skupština za isti predmet sazivati.

Clan 23.

Skupstinu i redovnu i vanrednu saziva upravni odbor (kratko receno uprava) na osnovu svoga resenja ili resanje nadzornog odbora ili usled zahtevanja akcionara sa propisanim brojem akcija (Cl. 22.).

U slučaju, da uprava Banke ne htedne sazvati skupstinu za 8 dana od dana zahteva, nadzorni odbor može sam sazvati skupstinu, a akcionari se u takovom slučaju obraćaju sudu s molbom da on skupstinu sazove.

Clan 24.

Vanredna se skupština mora sazivati najdalje za 8 dana od dana resavanja ili zahteva. Od objave poziva do sastanka može proteći najviše petnaest dana.

Clan 25.

Na skupštini imade svaka cela akcija pravo na jedan glas.

Clan 26.

Skupstinu i redovnu i vanrednu rukovodi počasni predsednik ili ako je on sprecen predsednik upravnog odbora ili njegov zamenik. No ako je vanredna skupština sazvana po resenju nadzornog odbora ili na zahtev akcionara, onda sama skupština bira sebi predsednika tajnim glasanjem.

Clan 27.

Skupština može donositi punovazne zaključke kad na njoj prisustvuje najmanje 30 akcionara licno ili preko punomocenika, koji predstavljaju najmanje deseti deo celokupnog broja akcija.

Clan 28.

Ako na prvi saziv ne dodje na skupstinu u prethodnom clanu propisani broj akcionara sa oznacenim brojem akcija, onda se skupština odlaze a upravni odbor zakazuje i najdalje za tri dana objavljuje saziv za drugu skupstinu, koja se ima sastati najdalje za 15 dana od dana objave.

Na ovoj skupstini donose punovazne zakljucke onoliko akcionara koliko ih dodje.

Oni mogu resavati samo o predmetima, koji su bili na dnevnom redu za prvo-zakazanu skupstinu.

Clan 29.

Na skupstini se resava vecinom glasova, osim pitanja o prestanku Banke, o cemu vazi odredba cl. 70. Kad se pri glasanju podele glasovi na dve jednake polovine - resava strana kojoj se predsednik pridruzi.

Zakljucci, koji se odnose na izmenu pravila (tac. 7. Cl. 33.) i smanjivanje i povecanje osnovnog kapitala (tacka 9. Cl. 33.) mogu se samo sa 2/3 prisutnih glasova doneti.

Clan 30.

Na skupstini se glasa javno. No glasa se tajno kad to zahtevaju 10 akcionara sa pravom glasa ili kad to naredi predsednik skupstine. Kad pri izboru dva ili vise kandidata dobiju jednak broj glasova, odlucuje kocka ko ce biti izabran.

Clan 31.

Na skupstini se vodi o svemu zapisnik. Isinitost zapisnika overava predsednik ili njegov zamenik i dva akcionara, koje skupstina izabere.

Clan 32.

Na skupstini se moze resavati samo o onim predmetnima, koji su na dnevnom redu.

O predlozima pojedninih akcionara skupstina moze resavati samo u onom slucaju, ako su ih predlagaci podneli upravnom odboru do kraja meseca decembra.

Clan 33.

Na glavnoj redovnoj skupstini se resavaju ovi predmeti:

1. Izvestaj Uprave o radu banke u prosloj godini.
2. Polaganje racuna o radu uprave, i njeni predlozi o podeli dividende i uloga u rezervni fond.
3. Izvestaj nadzornog odbora.
4. Davanje razresnice upravnom i nadzornom odboru.
5. Izbor pocasnog predsednika Banke.
6. Izbor upravnog i nadzornog odbora prema odredbama ovih

statuta.

7. Izmena pravila ako bi bilo redovno podnesenih predloga.
8. Predlozi pojedinih akcionara u smislu propisa clana 32.
9. Smanjivanje ili povisivanje osnovnog kapitala.
10. Zakljucak o stupanju drustva u zajednicu s drugim novcanim zavodima.
11. Pitanje o prestanku drustva u slucajevima predvidjenim u ovim statutima.

B. P O C A S N I P R E D S E D N I K

Clan 34.

Redovna glavna skupstina bira pocasnog predsenika dozivotno. Pocasni predsednik predsedava na skupstini i predsedava u zajednickim sednicama nadzornog i upravnog odbora u slucaju spora izmedju njih (cl. 55.) i kadgod za shodno nadje, sednicama upravog odbora.

Pocasni predsednik moze, kad nadje za potrebno, traziti preko upravnog odbora obavestenje o poslovima Banke i stavljati upravnom i nadzornom odboru svoje primedbe, kad bude povoda imao.

V. U P R A V N I O D B O R

Clan 35.

Upravni odbor je najvisi izvršni organ Banke, koji upravlja celokupnim poslovima Banke.

On se sastoji iz najmanje 16, a najviše 24 clana od kojih 8 stalno živi u Zagrebu.

Clan upravnog odbora može biti samo onaj akcionar, koji ima najmanje 50 akcija, a koje po izboru deponuje u blagajnu Banke kao svoju sopstvenost.

Clan 36.

Clanove upravnog odbora bira skupština na 4 godine, a oni iz svoje sredine biraju sebi svake godine u prvoj odbornoj sednici posle skupštine predsednika i podpredsednika.

Predsenik se bira svagda između članova odbora, koji stalno stanuju u Zagrebu.

Clan 37.

Svake godine ostupaju po 5 članova upravnog odbora. Njihova se mesta dopunjuju uz uslove čl. 35.

Na prvoj, drugoj i trećoj redovnoj glavnoj skupštini odlučuje kocka, koji će članovi uprave odstupiti. Na ovim skupštinama izabrani članovi ne učestvuju u vučenju kocke.

Na četvrtoj redovnoj skupštini odstupaju poslednjih 5 članova izabranih na konstituirajućoj glavnoj skupštini.

Docnije ostupaju redom najstariji članovi, koji su služili pune četiri godine.

Clanovi, koji odstupaju mogu biti ponovo izabrani.

Clan 38.

Ako se broj clanova upravnog odbora smrću ili odstupanjem smanji toliko, da se poslovi sa zaostalim clanovima nemogu tacno otpravljati, onda se upravni odbor popunjuje sam iz reda akcionara.

Ova popuna, koja se ima prijaviti sudu radi protokolisanja potpisa i javno obznaniti, vredi samo do sastanka redovne skupstine, koja iznova izborom popunjuje mesta kako onih kojima je red za odstupanje, tako isto i onih, koji su sami odstupili ili umrli. Zamenici ovih poslednjih sluze do roka, do kog su trebali sluziti oni, na cija su mesta izabrati.

X.

DUZNOSTI UPRAVNOG ODBORA.

Clan 39.

1. Propisuje po potrebi poslovnik za Banku u opste, odnosno za njezine filijale i agenture, a posebno uslove za svaku granu bancinog rada (cl.16.).

2. Resava gde se imaju otvoriti filijale i agenture i imenuje lica, koja ce sa istima rukovati i firmirati. Upravni odbor Srpske Banke odredjuje koliko ce akcija clanovi uprava pojedninih filijala deponirati u ime kaucije, u blagajnu Srpske Banke, kao svoju sopstvenot.

3. Odredjuje kolika ce se kolicina novca upotrebiti na koju granu bancine radnje.

4. Odredjuje koliko ce davati zajma i sa kojim interesom, na pojedine vrste papira od vrednsoti.

5. Odredjuje stopu interesa za eskont menica.

6. Odredjuje uslove i visinu interesa pod kojima ce se primati ulozi i svi drugi efekti.

7. Brine se o nabavi dovoljne kolicine novca i o korisnom izdanju istog.

8. Prima i otpusta direktora, cinovnike i posluzitelje Banke i propisuje uslove pod kojima se primaju i odredjuje im plate, nagrade i renumeracije.

9. Pregleda stanje bancinih poslova i o tome sastavlja zapisnik.

10. Pregleda, zaključuje i objavljuje godišnje račune - bilans - o ukupnom radu banke.

11. Sastavlja izveštaj o radu i plan i pregleda, koliko da se unese za tu godinu u rezervni fond i kako da se podeli ostatak čiste dobiti.

12. Resava o sazivu redovne glavne i vanredne skupstine.

13. Izvrsuje skupstinske odluke.

14. Zastupa Banku pred vlastima. No ovo svoje pravo može preneti i na koga od svojih činovnika ili naročitog advokata.

Član 40.

Upravni odbor može donositi punovazne zaključke kad je u sednici prisutno najmanje 6 članova upravnog odbora. Sednicama upravnog odbora prisustvuje i direktor s pravom savetovanja ukoliko nije član upravnog odbora. Oni resavaju većinom glasova. Kad su glasovi podjednako podeljeni smatra se da je predlog odbacen. O sednicama upravnog odbora vodi se zapisnik, koji overavaju predsednik sa jednim članom upravnog odbora i perovodja.

Član 41.

Upravni odbor ima pravo prema potrebi poveriti jednom ili više svojih članova naročiti delokrug rada u upravni Banke.

Član 42.

Cenzuru menica vrse najmanje 2 člana upravnog odbora i direktor ili njegov zamenik. Upravni odbor, može odrediti red, kojim članovi upravnog odbora dolaze u cenzuru.

Cenzuru menica kod filijala i agentura vrse lica, koja na to ovlasti upravni odbor.

Član 43.

U sednicama upravnog odbora glasa se tajno, ako to samo jedan član zahtevao bude.

Član 44.

U sednice upravnog odbora pozivaju se svagda svi članovi.

U isto vreme upravni je odbor duzan da javi predsedniku nadzornog odbora, da će se držati sednica upravnog odbora.

Članovi Upravnog i Nadzornog odbora, te članovi uprava

pojedinih filijala i agentura dobijaju dnevnice za dežurstvo u zavodu kao i dnevnice za prisustvovanje sednicama i cenzurama. Osim toga za boravak van svoga redovnog prebivalista pripada im posebna dnevnicica i naknada stvarnih putnih troškova. Visinu svih ovih dnevnica utvrđuje od vremena na vreme Upravni odbor zavoda.

Clan 45.

Clanovi upravnog i nadzornog odbora ne mogu biti u isto vreme i clanovi odbora kog drugog novcanog zavoda u Zagrebu.

G. Nadzorni odbor

Clan 46.

Nadzorni je odbor najvisi kontrolni organ bancin. Njegova je dužnost da motri, da se celokupni rad Banke upravlja po odredbama ovih statuta.

Clan 47.

Nadzorni odbor sastoji se iz najmanje 4 clana a najviše 7 clanova od kojih 3 moraju stalno u Zagrebu stanovati; njih bira prva skupština na 1 poslovnu godinu dana između akcionara, koji imaju najmanje 20 akcija, koje po izboru za članove nadzornog odbora deponuju u blagajnu bancinu kao svoju sopstvenost.

Po isteku prve godine glavna skupština bira nadzorni odbor na tri godine. Članovi nadzornog odbora odstupaju prve dve godine po dvojica na koje kocka padne, poslednje godine odstupa poslednji jedan. Docije otstupaju istim redom najstariji po službi.

Oni koji odstupe mogu ponovo biti izabrani. U slučaju smrti ili odstupanja pre roka nadzorni odbor se popunjuje kao i upravni odbor (clan 38.).

Clan 48.

Nadzorni odbor bira svake godine između sebe predsednika. Njegov je rad punovazan kad su prisutna najmanje 3 clana. Nadzorni odbor dužan je najmanje svaka tri meseca redovno, a vanredno kad god za potrebno nadje da pregleda bancine racune, blagajnu, knjige, odluke i izvršenja upravnog odbora i da na kraju godine,

31. decembra, inventarise celokupnu imovinu bancinu. O svakom pregledu sastavlja se zapisnik koji potpisuju oni, koji su pregled izvršili.

Clan 49.

Nadzorni odbor može i dužan je da saziva vanrednu skupstinu kad god nadje da su interesi Banke ugroženi, bilo nepravilnim radom upravnog odbora, bilo vanrednim slučajevima gubitka, koje nije u stanju sam da spreci.

Clan 50.

Kad god primeti da su odluke upravnog odbora protive ovim statutima, dužan je da o tome sastavi zapisnik i da pozove upravni odbor, da svoje resenje obustavi.

Ako upravni odbor ne bi hteo na pismeno saopstenje nadzornog odbora da obustavi svoje resenje, nadzorni odbor može to sam uciniti, ali je u tom slučaju dužan da sazove vanrednu skupstinu u roku od 10 dana radi konacnog resenja.

Clan 51.

Nadzorni odbor dužan je da pregleda godisnje racune i bilans Banke zajedno sa racunima dobitka i gubitka i da ih svojim potpisom overi i uputi upravi da ih preda javnosti.

Clan 52.

Nadzorni odbor dužan je zajedno sa upravnim odborom da podnosi svake godine izvestaj skupstini o svom radu.

Clan 53.

Clanovi nadzornog odbora dužni su da vode o svakom svom resenju zapisnik, koji potpisuju svi prisutni.

Clan 54.

Nadzorni odbor je solidarno odgovoran, ako bi saznao, pa ne bi preuzeo mere, da se sprece nepravilnosti i otklone stete, koje bi potekle iz nepravilne radnje upravnog odbora.

Clan 55.

Nadzorni i upravni odbor mogu se sastati u zajednicke sednice na poziv jednog ili drugog odbora u ovim slucajevima:

1. Kad se medju njima pojavi razlika u tumacenju pojedinih odredaba ovih statuta, ili prava jednog ili drugig odbora i
2. Kad se utvrđuje i potpisuje godisnji bilans.

Clan 56.

U svim ostalim slucajevima ovi odbori rade svaki zasebno i samostalno.

Clan 57.

Punovazne su sednice ovog zajednickog odbora kad na njima prisustvuje najmanje 7 clanova upravnog a 3 clana nadzornog odbora.

Clan 58.

Pri svakoj podeli glasova u zajednickim sednicama smatra se da predlog nije usvojen.

Clan 59.

O radu na zajedickim sednicama vodi se zapisnik.
Glasanje je tajno.

D. GLAVNI POVERENICI.

Clan 60.

U celji sto sigurnijeg i uspesnijeg rada postoje glavni poverenici Banke u svakom vaznijem mestu, gde Banka razvija ili gde misli razviti svoju radnju.

Broj glavnih poverenika nije stalan.

Glavne poverenike bira upravni odbor iz reda akcionara na 1 godinu.

Clan 61.

Glavni poverenici stoje u neprekidnoj vezi sa Bankom i daju joj kao osobito poverljiva lica obavestjenja u svima pitanjima, koja idu u korist pravilnog i sigurnog razvijanja bancinih poslova.

XI.

B I L A N S

Clan 62.

Svake godine 31 decembra po novom kalendaru sastavlja se inventar aktive i pasive bancine i pravi se bilans na ovaj nacin:

1. Drustvena imovina stavlja se u onoj vrednosti, koju stvarno predstavlja na dan inventarisanja.

2. Papiri od vrednosti, koji notiraju na berzi, mogu se staviti najvise u onoj vrednosti, koju, prema kursu, imaju na dan inventarisanja.

3. Osnovni kapital i rezervi fond unose se u pasivu.

4. Sumnjiva potrazivanja unose se u verovatnoj vrednosti a propala potpisuju.

Clan 63.

Kad se od prihoda odbije sav rashod, ono sto ostane, cista je dobit bancina.

Clan 64

Upravni odbor duzan je da preda bilans nadzornom odboru na pregled.

Bilans se mora bar na 8 dana pre sastanka glavne skupstine objaviti.

Clan 65.

Nadzorni odbor duzan je, kad primi bilans od upravnog odbora, da ga pregleda, sastavi zapisnik i u njemu konstatuje, je li bilans ispravan ili ne, i prema rezultatu do kog je dosao, da spremi izvestaj za godisnju skupstinu, koji se mora stampati zajedno sa izvestajem upravnog odbora.

XII.

PODELA DOBITI I REZERVNI FOND

Clan 66.

Dobit se deli ovako:

1. U rezervni fond daje se svake godine pre svega najmanje 5%. Kad rezervni fond dostige cetvrti deo glavnice, tad se u taj fond ne mora dalje ulagati.

2. U ime tantijeme:

a. Upravnom odboru 6 1/2%, od kojih 2/3 dobijaju clanovi, koji u Zagrebu stanuju, a 1/3 clanovi van Zagreba.

b. Nadzornom odboru 1 1/2 %.

3. Ostatak se stavlja redovnoj glavnoj skupstini na raspolozenje.

Clan 67.

Glavna skupstina moze po potrebi da osniva i druge rezervne fondove opsteg ili specijalnog karaktera.

Na osnovu resanja gospodina ministra Trgovine i Industrije VI. br. 407/28. i zakona o valorizaciji bancinih vrednosti investicija od 7. avgusta 1926. god. osniva se rezervni fond za pokrice steta nastalih od promene u vrednosti valute. Ovaj ce se fond posebno voditi i pokazivati u bilansu u smislu gornjeg zakona o valorizaciji.

Clan 68.

Dividenda se isplacuje najdalje za mesec dana posle glavne skupstine.

Clan 69.

Akcionari, koji ne dignu dividendu u toku 5 godina od dana, kada je uprava Banke objavila da placa dividendu, gube pravo na nju, i ona se posle toga roka unosi u rezervni fond.

XIII.

O LIKVIDACIJI.

Clan 70.

Osim slucajeva predvidjenih u cl. 5. ovih statuta, Srpska Banka moze prestati sa radom, kad gubitci njeni budu toliki, da pored rezervnog fonda mora upotrebiti i polovinu osnovnog kapitala za njihovo pokrice.

Clan 71.

Kada glavna skupstina zakljuci, da drusvo likvidira, onda odredjuje nacin likvidacije, imenuje likvidatore, koji moraju biti akcionari i odredjuje im nagradu. Za sprovođenje likvidacije vredi sve sto u pogledu ovoga propisuje trgovacki zakon.

XIV.

OPSTE ODREDBE.

Clan 72.

Troškovi za osnivanje Banke imaju se razdeliti na 5 godina, pa 1/5 svake godine otpisati u godisnjem racunu troškova.

Clan 73.

O mirovinskom fondu za cinovnike i poslužitelje bancine postoje pravila, koja propisuje glavna skupstina.

U mirovinski fond unosi Banka najmanje isto onoliku svotu godisnje koliko i cinovnici.

Mirovinski fond mora se razluceno od imovine bancine voditi. On se ne moze ni u kojem slucaju upotrebiti za namirenje bancinih verovnika, nego jedino u svrhu kojoj je namenjen.

Clan 74

Prva racunska godina racuna se od pocetka rada bancinog do svrsetka 1896. godine.

Clan 75.

Srpska Banka nije duzna davati privatnim licima izvestaje o stanju kredita i racuna drugih lica, koja s Bankom racune imaju. Isto tako nije duzna davati objasnjenja i kazivati pobude, sa kojih odbija trazene eskonte, zajmove ili kredite.

Clan 76.

Objave svoje Banka objavljuje preko zvanicnih novina Kr. Banske Uprave u Zagrebu, a u slucajevima, gde je to narocito propisano, i u Sluzbenim Novinama Kraljevine Jugoslavije u Beogradu. Osim toga ona ih moze objaviti i u drugim novinama.

XV.

HIPOTEKARNI POSLOVI SA ZALOZNICAMA.

Clan 77.

Iz imovine bancine odvaja se najmanje 750.000 Dinara kao zakonom propisani jamcevni fond za hipotekarne zaloznice.

Ovim se fondom imade rukovati zasebno u smislu zakonskog clana XXXVI. od god. 1876.

Ovaj se fond zakljuckom upravnog odbora umnozava u srazmeri emisije zaloznica.

Clan 78.

Samo zajmovi, koji su hipotekom potpuno osigurani, mogu biti podloga za zaloznice. Zajmovi se daju do polovine vrednosti hipoteke.

Ako hipotecirana vrednost ima i drugih gruntovno uknjizenih tereta, ne smeju svi uknjizeni tereti zajedno sa iznosom datog zajma preci polovicu njene procenjene vrednosti.

Vrednost suma i vinograda mora biti najmanje tri put toliko velika, koliko je zajam, koji se na njima hipotekarno osigurava racunajuci to i u druge terete, koji su s pravom prvenstva uknjizeni.

Pod istim uslovima moze Srpska Banka hipotekarna prava drugih lica preuzeti i na sebe gruntovno preneti.

Na kuce i zgrade, koji su sastavini delovi kuca, moze Banka dati hipotekarni zajam samo onda, ako su od vatre osigurane, i to kod takvih osiguravajicih zavoda koje Banka oznaci.

Sve isprave koje se odnose na osiguranje, imaju se kod Banke deponovati.

Clan 79.

Na fabrike, industrijske zavode, rudokope, kamenolome, pozorista i sve nepokretnosti, koje su zakonom od ekzekucije izuzete, nemoze se davati hipotekarni zajam.

Clan 80.

Odredjivanje kolicine zajma, visine interesa, nacin otplate, uslova u pogledu eventualnih troskova, i drugih dazbina (pristojbi), zatim da li ce se zajam dati u gotovom novcu ili u zaloznicama Srpske Banke, zavisi od pogodbe sa zajmoptraziocem.

Clan 81.

Drustvo moze putem prenosa izuzeti trazbine trecih osoba koje opterecuju hipoteku, ako su mu tim nacinom u smislu drustvenih pravila sva prava osigurana. Za podlogu zaloznicama moze tako ustupljena trazbina sluziti samo onda, ako pruza potpunu hipotekarnu sigurnost, i ako obveznice sadrze sve prvilima propisane uslove.

Sporazumom svih interesovanih lica mogu se ovi uslovi prilikom prenosa popuniti.

Clan 82.

Sva pismena ocitovanja (izjave) koje daje duznik ili vlasnik hipotecirane nepokretnosti ili uknjizenih kreditora moraju biti overovljena (potvrđjena) kod kr. javnog beleznika, ili kod suda.

Clan 83.

Obveznice o hipotekarnom zajmu, koja ima da služi za podlogu zaloznicama, mora sadržati ove bitne tačke:

1. Glavnicu koja se dužuje.
2. Kad se i koliko se ima banci placati u ime glavnice, interesa, eventualnih troškova i ostalih dazbina.
3. Obvezu, da će dužnik placati eventualni porez na dohodak prema veličini interesa, a osim toga i sve eventualne poreze, koji bi posle zajma propisani bili.
4. Dužnik se mora obvezati da će platiti u gotovom novcu sve troškove i dazbine za uknjizenje i brisanje (skidanje hipoteke) prava zaloge, zatim belege i troškove pri skidanju hipoteke (brisovnu namiru), kao i sve ostale troškove, koji bi mogli nastati ako dužnik svoje obveze ne ispuni, ili koji bi nastali za Banku usled postupka trećih lica protiv dužnika.
5. Tačno označiti nepokretnu imovinu, koja se zalaze, sa brojevima gruntovnih uložaka, napisnika i listova, a prema potrebi i svakoga posebnog gruntovnog tela u istom grunt. ulozku, napisniku i listu.
6. Narocitu dozvolu dužnika da se uknjizi pravo zaloge na oznacenu nepokretnost za glavnicu, interes na tu glavnicu i sve druge pripadke.
7. Izjava dužnika, da će na zahtev Banke i u roku koji mu Banka oznaci, dokazati ispravama, da je isplatio godišnji interes na sve zajmove, koji su osim Banke na njegove nepokretnosti uknjizene. Zatim, da će podneti dokaz, da hipoteciranje nepokretnosti ne terete nikakvi zaostatci poreznog dugovanja i dazbine (pristojba).
8. Obvezu da će dužnik tačno placati premiju za osiguranje protiv vatre, i da će potvrdu o tom plaćanju svaki put prilikom plaćanja interesa predati Banci.

9. Obvezu dužnikovu, da se podvrgava pravilima Banke, kao i svakom preinacenju istih, za tim, da u svim slučajevima, koji se odnose na zajam i hipoteku priznaje nadležnost suda naznačenog u pravilima Banke i da se prema izboru Banke podvrgava najkracem propisu postojećih zakona.

Član 84.

Vrednost hipoteke odredjuju bancini organi.

Vrednost se odredjuje na ovom osnovu:

A. Kod zemljista.

1. uzme se osamdeset od sto puta veca suma nego sto iznosi direktna poreza na zemlju (izravna zemljarina).

2. ili dvadeset puta toliki prihod koliko je zavedena u katastralnom zemljišniku (katastralnoj knjizi) i

3. procena izvršena po propisima i nacelima ovih pravila.

B. Kod kuca.

Koje se daju u najam:

Vrednost zgrade koja se procenjuje dobija se, kad se od prihoda, koji je u prijavi (ocitovanju) o najmu oznacen, odbiju poreza i sva opštinska davanja i troskovi, pa se ostatak kapitalizira sa 5 - 10%. Pri odmeravanju ovog procenta (5-10%) valja uzeti u obzir položaj, mesto i stanje u kom se zgrada nalazi.

Član 85.

Troskove procene snosi onaj koji trazi zajam. - Te troskove valja unapred položiti.

Član 86.

Kod porocene zemljoradnickog poseda odlucuju ove okolnosti:

1. Položaj poseda.

2. Klasifikacija zemlje po vrsti (kulturi).

3. Ocena o bonitetu vlasnika poseda.

4. Ustanovljenje prosecnog prihoda za poslednjih pet godina.

5. Kupovne, prodajne i zakupne cene zemljista u doticnom mestu, u vreme kada je zajam zatrazen. - Zatim pogodbe kupovne i zakupne u poslednjoj godini, koje su u gruntovnici provedene.

Član 87.

Poverenike koji ce procenu izvršiti odredjuje uprava Banke.

Clan 88.

Kod procene kuće odlucuju ove okolnosti:

1. Položaj kuće.
2. Gradivo kuće t.j. okolnost, da li je kuća građena od solidna materijala, i da li se nalazi u dobrom stanju.
3. Osiguranje protiv vatre.

Clan 89.

Uprava Banke ima pravo oznaciti društvo, kod kojeg se zgrade imaju osigurati.

Clan 90.

Zajam na sume može se dati samo u obvezu dužnikovu, da će sa sumom upravljati po gospodarstvenoj (privrednoj) osnovi. Privrednu osnovu ima zajmotrazitelj pre zajma Banci podneti, i izvršenje njeno s Bankom utvrditi.

Od te privredne osnove ne sme dužnik bez odobrenja Banke odustati, dok dug ne isplati. Banka može uvek prema svojoj uvidjavnosti sume pregledati i zahtevati, da joj se pokazu izkazi (podaci) o upravi sume.

Clan 91.

Zajam će se isplatiti dužniku tek onda, kad pravo zaloge uknjizeno obude, i kad se utvrdi da su svi uslovi, koje Banka stavlja ispunjeni.

Ali i u tim slucaju Banka ne mora isplatiti zajam:

1. Ako se vrednost hipoteke u tom vremenu smanjila tako, da Banka prema svojim pravilima ne bi bila dovoljno osigurana.

Da li je taj slucaj nastupio, presudjuje Banka sama bez ikakve obveze prema dužniku.

2. Ako molitelj ne podigne zajam u roku od 30 dana,

racunajuci od dana kada mu je pismeno saopstenje odaslano, da zajam moze daci.

3. Ako je molitelj medjutim umro, ili ako je stavljen pod kuratelu (starateljstvo) ili ako je nad njegovom imovinom otvoren stečaj.

Clan 92.

O dozvoli hipotekarnog zajma oducuje uprava Banke.

Clan 93.

Duznik, koji o roku ne plati, platice za zadocnjenje na sumu koju je trebalo poloziti 6% interesa, i 1% u ime globe u korist penzionog fonda cinovnika Banke.

Pravo tuzbe za Banku nastaje s prvim danom iza roka placanja.

Clan 94.

Bez obzira na rok otplate koje je u obveznici utvrdjen, Banka je vlasna duzniku na tri meseca otkazati svekoliki dug ili samo delimicnu sumu svoga potrazivanja u ovim sulcajevima:

1. Ako se naknadnim istrazivanjem po naredjenju same Banke nadje, da se stanje hipoteke tako promenilo da trazbina Banke prema propisima statuta nije osigurana.

2. Ako je sumsko-privredna osnova, bez odobrenja Banke, preinacna, ili je uzivanjem sume prekoraceno ovlascenje.

3. Ako duznik nije na vreme platio interes, dazbine (pristojbe) ili duznu ratu glavnice.

4. Ako duznik nije ispunio ma koju obvezu u pogledu jamcevne zaklade (fonda).

5. Ako predmet hipoteke, predajom, ustupanjem ili nasljedstvom predje na drugoga.

U opste kad nastane ma kakva promena poseda.

Duznik je u slucaju otkaza obvezan otkazanu sumu u gotovom novcu poloziti.

Banka zadrzava i dalje sva prava, koja su obelezena u

obveznici u pogledu onih suma, koje ostanu neisplacene.

Clan 95.

Banka je vlasna preuzeti sama na sebe isplatu poreza i svih tereta spojenih sa hipotekom, zatim isplatu renta i interesa na glavniciu.

S obzirom na propis cl. 97. ovih pravila vlasna je Banka pogoditi se sa osiguravajucim drustvom, da se osigurana svota isplati Banci za racun osiguranika.

Clan 96.

Duznik koji je primio zajam u zaloznicama, moze celu glavniciu ili jedan njen deo vratiti i pre roka, koji je u obveznici za konacni povratak zajma oznacen. On to moze uciniti bilo u gotovom novcu bilo u bancinim zaloznicama jednake kategorije i serije t.j. u onakvim zaloznicama, kakve je on primio prilikom zajma.

On mora, sumu koju hoce da vrati, najmanje na sest meseci Banci otkazati prijavom zakonito overovljenom (potvrđjenom). Za sume vracene pre roka koji je obelezen u obveznici, ima duznik Banci platiti naknadu, koju ce uprava Banke odrediti. Istu naknadu placa duznik i onda, kada Banka tuzbom povratak zajma trazila bude. Ako duznik otkaznu sumu na odredjeni rok ne polozi, postupice se kao da je zanemario rok isplate naznacen u obveznici.

Banka moze otkaz zajma ugovoriti sa duznikom i na krace vreme od 6 meseci.

Clan 97.

Ako elementarni slucaj (nezgoda) zadesi hipotecirani objekt, duzan je vlasnik uspostaviti ga u prvobitno stanje u roku, koji mu uprava Banke odredi.

Banka ima pravo na njegov trosak da se uveri, da li je u predjasnje stanje vrateno.

Ako u odredjenom roku ne bude vrateno u predjasnje stanje, vlasna je Banka osigurane sume zadržati i zavesti ih na racun svoga potrazivanja.

Clan 98.

Interes i amortizacija otplate (anuiteti) za hipotekarne zajmove moraju se placati u gotovom novcu ili u kuponima bancinih zaloznica, kojima je dosao rok isplate.

Clan 99.

O ZALOZNICAMA.

Zaloznice "Srpske Banke" su isprave, koje Banka izdaje na osnovu hipotekarnih zajmova datih po propisima ovih statuta. U njima se Banka obvezuje da vlasniku zaloznice isplati odredjenu glavicu s ostalim pripadcima pod uslovima, koji su u samoj zaloznici oznaceni.

Clan 100.

Ukupna svota izdatih zaloznica ne sme biti veca od 20 puta one svote, koja je odvojena u jamceni fond (cl. 77.).

Clan 101.

Zaloznice nose pecat Banke, a potpisuju ih dva clana upravnog odbora, jedan clan nadzornog odbora i glavni knjigovodja Banke.

Zaloznice ne mogu se izdati pre nego sto nadzorni odbor ne pregleda zajmove, koji sluze za podlogu zaloznicama, i dok u zapisniku ne konstatuje, da pokriva odgovara propisima statuta.

Clan 102.

Zaloznice se izdaju na odredjeni rok.

Rok na koji se zaloznice mogu izdavati ne sme biti manji od jedne godine, racunajuci od dana, kada je zaloznica izdana.

Banka je duzna zaloznice najduze do odredjena roka otkupiti, ali ona moze to uciniti i pre odredjenog roka, i to ili otkupljenjem ili zdrebanjem (izvlačenjem).

Zdrebanju nema mesta samo kod onih zaloznica, u kojima je drugi nacin otkupa izricno i narocito odredjen.

Zdrebanjem moze Banka otkupiti zaloznice samo uz potpunu

isplatu nominalne vrednosti.

Za slucaj likvidacije moze Banka sve zaloznice koje se u tecaju nalaze pozvati na otkup. No u tom slucaju moze ih otpkupiti samo kad isplati punu nominalnu vrednost.

Zaloznice Srpske Banke mogu se trgovati sa svim javnim bezama Kraljevine Jugoslavije i sa nadleznom dozvolom i na berzama izvan Kraljevine. Tecaj zaloznice belezice se u berzanskim listovima.

Clan 103.

Zaloznice glase na donosioca ili na ime. Zaloznice, koje glase na ime, mogu se preneti u svako doba da donosioca, a zaloznice, koje glase na donosioca, mogu se preneti na ime.

Isto tako mogu se zaloznice, koje glase na vise svote preneti na manje sume.

Uslovi za ovakve promene i prenose odredjuje upravni odbor.

Clan 104.

Visinu interesa za zaloznioce odredjuje upravni odbor. Zaloznice mogu glasiti na svaku papirnu zlatnu, ili srebrnu vrednost Kraljevine Jugoslavije i stranih drzava, ali glavnica nemoze glasiti na sumu manju od 100 dinara.

Clan 105.

Zaloznice, koje glase na donosioca, imaju kamatni kupon, koji glasi na donosioca sa oznacenim rokom i jedan talon.

Banka smatra onoga za vlasnika zaloznice i kupona koje glase na donosioca, u cijim rukama se nalaze.

Clan 106.

Banka isplacuje interes na zaloznice koje glase na ime samo uz namiru (potvrdu). Potvrda mora sadrzati bitni sadrzaj zaloznice, a narocito brojeve, sumu glavnice, stopu interesa, datum, rok placanja, i sumu interesa. Na potvrdu treba da potpise ime onaj, na koga zaloznica glasi, ili onaj koji dokaze pravo na uzivanje interesa.

Clan 107.

Banka priznaje samo onog za pravog vlasnika zaloznice, na cije ime zaloznica glasi.

Za prenos, ili ustupanje vlasnistva, za isplatu glavnice ili interes, za zalaganje i svaki drugi pravni posao sa zaloznicom trazi Banka potpis vlasnika zaloznice, ali, ona nije duzna ispitati istinitost potpisa i ne jamci nikome i nikako za njegovu istinitost, niti za ovlascenje na prenos, ustupanje i drugi koji pravni posao.

Ako vlasnik zaloznice, koja glasi na ime, pismeno Banci odredi, da se samo onaj potpis za istinitost ima smatrati, koji je kod kr. Javnog beleznika ili kod suda overovljen (potvrđen), onda ce Banka od svih poslova sa doticnom zaloznicom respektovati samo onaj potpis, koji je recenim nacinom overovljen.

Clan 108.

Kod zaloznica koje glase na opstine, korporacije ili zavode, podlozne kontroli i zastiti vise oblasti, isplacuje Banka interest samo uz potvrdu, na koju su zakonom ovlasцена lica potpisana, i koja je snabdevena pecatom doticne opstine, korporacije i zavoda. Za isplatu glavnice i svaku promenu sa zaloznicom valja kod Banke pokazati, da je to po dozvoli vise vlasti.

Clan 109.

Potvrde o interesu kod zaloznica koje glase na ime lica, koja se nalaze pod tutorstvom ili kuratelom, potpisuje tutor ili kurator.

Promene sa zaloznicom ili isplata glavnice mogu se izvorsiti samo po odobrenju nadtutorske vlasti.

Clan 110.

Interes na zaloznicu prestaje onoga dana, kad dodje rok za

isplatu same zaloznice.

Kod isplacivanja glavnice ima se na blagajni Banke predati zaloznica sa talonom i svim kuponima.

Suma oznacena u nepredatim kuponima odbice se od glavnice.

Clan 111.

Sume, koje duznik u gotovom novcu Banci povrati, moze upravni odbor upotrebiti za otkup zaloznica, ili za davanje novih hipotekarnih zajmova.

Clan 112.

Sa izvlačenjem zaloznica mogu se spojiti zgoditci ako državna vlast osnovu za izvlačenje odobri.

Clan 113.

Izvlačenje zaloznica vrsi se javno.
Pri izvlačenju ima prisustvovati i jedan član nadzornog odbora.

O izvlačenju ima se sastaviti zapisnik.

Clan 114.

Izvuceni brojevi imaju se u prostorijama Banke obznaniti pismeno, a osim toga oglasiti u novinama.

Clan 115.

Izvucene obveznice isplacuju se 6 meseci posle dana vucenja. Tog dana prestaje teci interest.

Clan 116.

Kod zaloznica koje glase na donosioca, mogu se kuponi isplacivati i posle dana, s kojim je interest prestao teci, ali ce se sve ove isplate, od glavnice odracunati, i donosiocu zaloznice isplatice se samo ostatak glavnice, koji po odbitku isplate za kupone preostane.

Clan 117.

Otkupljene zaloznice imaju organi Banke odmah posle isplate

probusiti.

Sve probusene zaloznice imaju se spaliti u prisustvu jednog clana upravnog odbora i jednog clana nadzornog odbora.

O tome se ima sastaviti zapisnik.

Clan 118.

Intrest i glavnica koji se u zakonitom roku za zagodu (rok zastarenja) ne dignu, propadaju u korist rezervnog fonda.

Clan 119.

Za sigurnost zaloznica služi ceo imetak Banke, a narocito:

1. Onaj deo imovine bancine, koji je kao jamcevni fond (cl.77.) narocito odredjen.

2. Prvenstvo sopstvenika zaloznica na sve hipoteke, na osnovu kojih su zaloznice izdane.

Ovo je prvenstvo gruntovno zabeleženo.

Clan 120.

U svim hipotekarnim poslovima Banke odredjuje se ugovorom nadležnost suda u Zagrebu.

Ova su pravila odobrena odlukom kr. sudbenog stola u Zagrebu i to:

Od 18. juna 1895. broj 10.701/gr., (R-479-902)
Od 21. aprila 1903. broj R. 479/-02.,
Od 10. aprila 1907. broj 9089/gr.,
Od 18. aprila 1914. broj 17.805/gr.,
Od 19. februara 1918. broj 2985/gr.,
Od 21. augusta 1919. broj 22.244/gr.,
Od 18. novembra 1920. broj 18.359/gr.,
Od 17. maja 1921. broj 15.380/gr.,
Od 29. novembra 1921. broj 40.526/gr.,

Od 5. maja 1922. broj 17.259/gr.,
Od 10. juna 1925. broj 39.169/gr.,
Od 2. augusta 1931. broj 58.770/gr.,
Od 18. aprila 1931. broj 29.387/gr.,
Od 20. maja 1931. broj 35.818/gr. i od
Od 30. jula 1935. fi. 61/33 - 19.